

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2005
IV. volební období

944

Návrh

zastupitelstva hlavního města Prahy

na vydání

**zákona, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění
pozdějších předpisů**

ZÁKON

ze dne ...,

kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V příloze č. 2 k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., se za desátou odrážku vkládá nová odrážka, která zní:

"- Sběr a zpracování komunálních odpadů zařazené v SKP 90.02, které zahrnuje sběr, svoz, využívání a odstraňování komunálních odpadů.".

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2005.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

V souvislosti se zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, byla dnem 1.5.2004 zvýšena sazba DPH u nakládání s odpady ze snížené sazby 5% na 19% v základní sazbě daně. Tím došlo ke 14 % zvýšení nákladů obcí na tomto úseku.

Obec je zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění, považována za původce komunálního odpadu a má povinnost zajistit pro své obyvatele systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území. Tím vznikají obci provozní náklady, které může přenést (částečně) na občany. Zákonná úprava umožňuje dva způsoby participace občanů na těchto nákladech – zavedení místního poplatku za odpad (podle místa trvalého pobytu občana) nebo uplatnění poplatku za komunální odpad podle §17a tohoto zákona (aplikovaný např. v Praze).

Místní poplatek, který se platí obci, za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů se řídí zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. V současné době, nezávisle na zvýšení sazby DPH, tvoří sazbu poplatku a) částka až 250 Kč za osobu s trvalým pobytem v obci, b) částka až 250 Kč za osobu stanovená na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. Pokud nedojde k přesunutí DPH za tuto službu do nižší daňové sazby, budou navýšení DPH nad limit poplatku (až 250 Kč + až 250 Kč = max. 500 Kč) muset obce doplácet z vlastních prostředků.

Poplatek za komunální odpad (dle §17a zákona o odpadech) je pro fyzické osoby kalkulován z nákladů na sběr, svoz, využívání a odstraňování směsného komunálního odpadu. Veškeré další nakládání s odpady (tříděný sběr papíru, skla a plastů, sběr a svoz nebezpečných složek komunálního odpadu, přistavování velkoobjemových kontejnerů na objemný odpad, provozování sběrných dvorů města – pro bezplatné odkládání vytríděných druhů odpadů fyzickými osobami, provozování kompostárny pro odpad ze zeleně, sběr a svoz vánočních stromků, úklid černých skládek) je nutno zajistit z rozpočtu obce. Tím obec ekonomicky motivuje obyvatele ke třídění odpadů, neboť čím více odpadu vytrídí, tím nižší poplatek za komunální odpad budou hradit.

Ke zvýšení DPH u nakládání s odpady z 5% na 19 % došlo v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, který činnosti týkající se služeb na úseku nakládání s komunálními odpady zařadil do základní daňové sazby. Tento materiál navrhuje vrácení sazby DPH do původní - snížené = 5% u služby – sběr svoz a odstraňování komunálního odpadu.

DPH je příjmem státního rozpočtu. Současné navýšení daně (na 19%) představuje zbytečnou finanční zátěž pro obce i občany a demotivuje snahu občanů třídit komunální odpad a chránit tím životní prostředí. Legislativa EU umožňuje u této služby sníženou sazbu daně uplatnit.

Promítnutí zvýšené sazby DPH do výše poplatku za komunální odpad (rok 2004 a 2005 – hl.m.Praha)

V souladu se zákonem o odpadech (§17a) je na území hl. m. Prahy vybírán poplatek za komunální odpad, který je stanoven na sběrnou nádobu v závislosti na četnosti odvozu odpadu. Ostatní náklady (třídění a využívání komunálního odpadu) hradí ze svého rozpočtu obec.

Změna DPH z 5% na 19% platná od 1.5.2004 nebyla v roce 2004 promítnuta do poplatku za komunální odpad. 14 % navýšení šlo plně k tíži hlavního města Prahy, neboť ze zákona mělo povinnost uhradit od 1.5.2004 vyšší – 19% DPH.

Zvýšení DPH pouze u nakládání se směsným odpadem (týká se ale i tříděného sběru i ostatních aktivit při nakládání s komunálními odpady) vyvolalo zvýšení za osm měsíců roku 2004 nárůst nákladů o 52,6 mil. Kč. Pokud by bylo DPH ve výši 19% uplatňováno po celý rok, vyvolalo by zvýšení nákladů na straně města o 78,9 mil. Kč, jak vyplývá z připojené tabulky :

Rok 2004	Cena s DPH	DPH 5 % (1.-4.04)+19% (5.-12.04)	Navýšení DPH
Směsný odpad	644 684 tis. Kč	80 820 tis. Kč	52 627 tis. Kč
Třídění a využívání KO	272 039 tis. Kč	34 104 tis. Kč	22 207 tis. Kč
Celkem	916 723 tis. Kč	114 924 tis. Kč	74 834 tis. Kč

Pro rok 2005 budou celkové náklady na zajištění činností obce jakožto původce komunálního odpadu v hl.m.Praze ve výši 660 547 tis. Kč (z toho DPH činí 105 466 tis. Kč) pro směsný odpad a 287 000 tis. Kč (z toho DPH 45 824 tis. Kč) na zajišťování tříděného sběru a využívání komunálního odpadu.

Rok 2005	Cena s 19% DPH	Z toho DPH 19 %	Úspora při snížené (5% DPH)
Směsný odpad	660 547 tis. Kč	105 466 tis. Kč	77 711 tis. Kč
Třídění a využívání KO	287 000 tis. Kč	45 824 tis. Kč	33 765 tis. Kč
Celkem	947 547 tis. Kč	151 290 tis. Kč	111 476 tis. Kč
Úspora při změně DPH od 1.7.2005			55 738 tis. Kč

Vliv na státní rozpočet a rozpočty krajů:

V roce 2003 bylo vyprodukováno 4,603 milionů tun komunálních odpadů. Podíl komunálních odpadů činí v průměru za léta 1998 až 2002 11,2% z celkové produkce odpadů. Požadavek přearažení DPH do snížené sazby bude uplatněn pouze u relativně malého podílu odpadů a u ostatních odpadů (mimo komunálních) se změna neprojeví.

Dle Realizačního programu Plánu odpadového hospodářství České republiky pro komunální odpady vypracovaného pro MŽP byly vypočteny průměrné náklady na komunální odpad pro rok 2005 ve výši 858,79 Kč na 1 obyvatele. Dle údajů Českého statistického úřadu činil počet obyvatel ČR ke dni 30. září 2004 celkem 10 215 575 obyvatel. Dopočtené náklady na komunální odpad v ČR na tento počet obyvatel v roce 2005 se mohou pohybovat ve výši 8,733 miliard Kč. Tyto náklady bez DPH činí v uvedeném případě 7,372 mld. Kč, s ohledem na návrh účinnosti novely zákona o zařazení odpadů do nižší sazby DPH by náklady činily

v 1.pololetí 4,386 mld. Kč (včetně 19% DPH), ve druhém pak 3,870 mld (včetně 5% DPH).
Kč. Rozdíl výběru DPH činí 0,516 mld. Kč.

Navrhovaná právní úprava bude představovat pro státní rozpočet snížení příjmů z daně z přidané hodnoty ve výši 516 mil. Kč v letošním roce. Na druhé straně však bude znamenat snížení finanční zátěže pro rozpočty obcí. Z přehledu nákladů na systém nakládání s komunálním odpadem vyplývá, že při přeražení navrhované položky do snížené sazby DPH by byla v hlavním městě Praze letos uspořena částka cca 55,7 mil. Kč, kterou by mohlo město účelně věnovat na rozvoj dalšího třídění a využívání komunálních odpadů. Obdobně by pravděpodobně postupovaly i další obce.

Navrhovaná právní úprava nepředstavuje žádné nároky na rozpočty krajů, s výjimkou rozpočtu hlavního města Prahy (viz výše), neboť povinnost původce komunálního odpadu zajistit pro své obyvatele systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území je podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění, povinností obce. Krajů se povinnosti původce komunálního odpadu netýkají.

Návrh zákona je v souladu s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky a ústavním pořádkem České republiky, jakož i s právními předpisy EU/ES.

Zvláštní část

K čl. I

Návrh se týká položky SKP 90.02 „Sběr a zpracování ostatních odpadů“. (SKP = standardní klasifikace produkce). Tato položka obsahuje - služby související s pevným odpadem, odvoz a svoz pevných odpadů, spalování pevných odpadů, ostatní odstraňování pevných odpadů, speciální způsoby likvidace pevných odpadů, městský odpad. Úprava textu zužuje návrh změny zařazení pouze na komunální odpad.

Podle návrhu hlavního města Prahy by tato položka měla být zařazena do přílohy č. 2 k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., která obsahuje výčet položek, u nichž se uplatní snížená sazba DPH, tj. 5 %.

K čl. II

Účinnost právního předpisu je navrhována dnem 1. července 2005, aby nepříznivé dopady stávající zvýšené sazby DPH na rozpočty obcí a krajů mohly být minimalizovány již v roce 2005.

Pavel Bém v.r.
primátor hl. m. Prahy

**Text části platného znění zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění
pozdějších předpisů, s vyznačením navrhované změny**

Příloha č. 2 k zákonu č. 235/2004 Sb.

Seznam služeb podléhajících snížené sazbě

- Opravy zdravotnických prostředků, uvedených v Příloze č. 1 k tomuto zákonu.
- Opravy invalidních vozíků, zařazené v SKP 35.43.92.
- Shromažďování, úprava a rozvod vody zařazené v SKP 41, odvádění a čištění odpadních vod a ostatní služby zařazené v SKP 90.01.
- Ubytovací služby zařazené v SKP 55.23, které zahrnují pouze ubytování studentů ve vysokoškolských kolejích v rámci jejich studia.
- Stavební a montážní práce zařazené v SKP 45 spojené s výstavbou, rekonstrukcí, modernizací a opravami staveb pro sociální bydlení, včetně konstrukcí, materiálů, strojů a zařízení, které se do nich jako jejich součást montážními a stavebními pracemi zabudují nebo zamontují.
- Pozemní hromadná pravidelná doprava cestujících a jejich zavazadel zařazená v SKP 60, která zahrnuje osobní železniční a silniční dopravu, ostatní pozemní osobní dopravu, podzemní dopravu a dopravu lanovými dráhami včetně dopravy visutými lanovkami a lyžařskými vleky.
- Vodní hromadná pravidelná doprava cestujících a jejich zavazadel zařazená v SKP 61, která zahrnuje osobní lodní dopravu cestujících a jejich zavazadel.
- Letecká hromadná pravidelná doprava cestujících a jejich zavazadel zařazená v SKP 62, která zahrnuje osobní leteckou přepravu cestujících a jejich zavazadel.
- Zdravotní péče, zařazená v SKP 85.1, pokud není osvobozena od daně podle § 58.
- Sociální péče, zařazená v SKP 85.32, pokud není osvobozena od daně podle § 59.
- **Sběr a zpracování komunálních odpadů zařazené v SKP 90.02, které zahrnuje sběr, svoz, využívání a odstraňování komunálních odpadů.**
- Úklidové práce prováděné v domácnostech, zařazené v SKP 74.70.12 a 74.70.13.
- Domácí péče o děti, staré, nemocné a zdravotně postižené občany zařazené v SKP 85.3 nebo 95.0.
- Kulturní činnosti zařazené v SKP 92, které zahrnují vstupné na výstavy, koncerty, filmová a divadelní představení, ohňostroje, vyhlídkové věže, do zábavných parků, cirkusů, muzeí, zoologických a botanických zahrad, historických objektů a obdobné.
- Umělecké a ostatní zábavné služby zařazené v SKP 92.3, které zahrnují činnosti spisovatelů, skladatelů, herců, interpretů estrádních kabaretních, malířů, sochařů, řezbářů, cizelérů, výtvarníků a podobných samostatných umělců.
- Pohřebnictví a související služby, zařazené v SKP 93.03, které zahrnují provoz pohřebních ústavů a krematorií, včetně dodání zboží přímo souvisejícího s poskytováním těchto služeb.
- Sportovní činnost zařazená v SKP 92.6.
- Ostatní rekreační činnost zařazená v SKP 92.72, 92.72.1, 92.72.11 a 92.72.12.

Pro uplatnění snížené sazby daně se používá Standardní klasifikace produkce platná k 1. lednu 2003.

Pravidelnou hromadnou přepravou osob se rozumí přeprava osob v určeném dopravním spojení podle předem stanovených jízdních řádů, schválených podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 388/2000 Sb., Ministerstva dopravy a spojů o veřejné linkové osobní dopravě, a tarifních a přepravních podmínek, kdy cestující nastupují a vystupují na předem určených zastávkách nebo místech.

Stavbami pro sociální bydlení se rozumí domovy důchodců, dětské domovy, ústavy sociální péče a podobná zařízení určená pro trvalé nebo přechodné ubytování oprávněných osob.